

Bosnia and Herzegovina
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF LABOUR AND SOCIAL POLICY OF THE
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Broj:01- 02/2-3146/23 SK
Sarajevo, 02.11.2023. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE BIH
PREDSTAVNIČKI DOM PARLAMENTA FBIH**

n/r gosp. Ivan Miličević, sekretar
n/r gosp. Admir Čavalić, zastupnik

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO**

Primljeno:			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
05/1	-02-	322	1/23

Predmet: Odgovor na zastupničko pitanje, **dostavlja se-**

Veza: Vaš akt broj: 05/1-02-322/23 od 28.09.2023. godine

Poštovani,

U vezi sa zastupničkim pitanjem, koje je postavio Admir Čavalić, zastupnik u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, na 5. redovnoj sjednici Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH održanoj dana, 27.09.2023. godine, koje glasi: "Da mi se dostavi informacija o trenutnom stanju u JU Zavodu za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić (upit u obrazloženju poslaničkog pitanja)", dajemo sljedeći odgovor:

Uvidom u obrazloženje dostavljenog zastupničkog pitanja, utvrđeno je da se dostavljena pitanja odnose na, kako ste naveli, nadležnost JU Zavoda za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić, a sada Ustanove za socijalno zbrinjavanje, zdravstvenu njegu, odgoj i obrazovanje Pazarić. S tim u vezi, pribavljeni su odgovori na ista i dostavljeni od strane direktora Ustanove Pazarić, kao i predsjednika Upravnog i Nadzornog odbora koje Vam dostavljamo u prilogu.

S poštovanjem,

Prilog:

- Kao u tekstu (8.str.)

Dostavljeno:

- Naslovu
- a/a

ROBERT J. HENDERSON
ROBERT J. HENDERSON

Reading(hV)	approx	1038	hej. on O

USTANOVA ZA SOCIJALNO ZBRINJAVANJE ZDRAVSTVENU NJEGU ODGOJ I OBRAZOVANJE PAZARIĆ
INSTITUTION FOR CARE OF MENTALLY DISABLED CHILDREN AND YOUTH PAZARIC

Broj:01-2-1380/01-2/23

Datum: 09.10.2023.godine

PREDMET: Informacija, dostavlja se

Veza: Vaš akt broj:05/1-02-322/23 od 28.09.2023.godine

Poštovani

Vezano za Vaš zahtjev broj i datum veze dostavljamo Vam sljedeću informaciju;

Novo rukovodstvo tada JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić a sada Ustanove za socijalno zbrinjavanje, zdravstvenu njegu, odgoj i obrazovanje Pazarić je imenovano početkom 2021.godine, a nakon poznatih dešavanja u vezi sa zlostavljanjem korisnika što je bilo predmetom rasprava u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije BiH.

1. Ustanova Pazarić svoju djelatnost obavlja na tri fizički odvojena lokaliteta sa ukupno 13 fizički odvojenih objekata.

U okviru Ustanove Pazarić ima instaliran video nadzor a pokrenuta je procedura i izrade novog elaborata za potpuno obnavljanje postojećeg video nadzora.

Postojeći video nadzor ne kontroliše prostore kao što su toaleti, kupaonice, spavaonice niti mesta intimnog prostora korisnika za koja postojećim propisima nije dozvoljeno pokrivati video nadzorom.

Sistem video nadzora nije evidentirao slučajeve nasilja nad korisnicima Ustanove.

2. Ustanova Pazarić se ne finansira iz sredstava Budžeta Federacije BiH nego iz pruženih usluga, donacija poklona i drugih izvora u skladu sa zakonom. Zapošljavanje u ovu ustanovu se vrši u skladu sa sistematizovanim radnim mjestima i osiguranim finansijskim sredstvima za plaće radnika.

U Ustanovi Pazarić zaposlen je minimalan broj stručnih radnika utvrđenih Pravilnikom o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite u Federaciji BiH.

Od dolaska novog menadžmenta 2021.godine dodatno je uposleno; Logoped, Defektolog-Edukator/Rehabilitator, Socijalni radnik, dva Psihologa, Socijalni pedagog, i 17 Njegovatelja.

Donošenjem novog Zakona o ustanovama socijalne zaštite Federacije BiH (Službene novine F BiH broj: 64/22) predviđeno je donošenje novih standarda u pogledu prostora, opreme i kadra, čija procedura donošenja je trenutno u toku, nakon čega će se pristupiti donošenju novih akata o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova u skladu sa tim standardima.

Imajući u vidu broj korisnika cca (340) i njihovu sve složeniju strukturu različiti oblici složene pridužene patologije, kao i razuđenost rada na različitim lokalitetima, u velikom broju fizički odvojenih objekata smatramo da će se novim standardima predvidjeti potreba za dodatnim brojem upošljavanja kvalifikovanog osoblja u direktnom radu sa korisnicima.

Za navedeno će biti potrebno dodatno osigurati značajna finansijska sredstva i to; kroz povećanje cijene usluga smještaja korisnika ili kroz podršku poslovanju ustanove od strane osnivača.

-U ustanovi se pružaju usluge zdravstvene njegе tokom 24 sata - sedam dana u sedmici, a socijalna služba osigurava prisustvo socijalni radnika od 07-19 sati -sedam dana u sedmici. Dodatno, tokom 24 sata u okviru zdravstvene njegе dežuraju i medicinski tehničari u slučaju potrebe za pozivanjem intervencije hitne medicinske pomoći (HMP) ili pratnje korisnika do zdravstvenih ustanova.

-Ustanova za socijalno zbrinjavanje, zdravstvenu njegu, odgoj i obrazovanje Pazarić je ustanova socijalne zaštite u koju se smještaju korisnici koji se nalaze u stanju socijalne potrebe. Smještaj u ovu stanovu vrše nadležni centri za socijalni rad.

Liječenje korisnika smještenih u ovu ustanovu vrši se u zdravstvenim ustanovama.

Dakle, Ustanova Pazarić nije zdravstvena ustanova, ne bavi se liječenjem korisnika, ne uspostavlja dijagnoze korisnicima niti utvrđuje uzroke smrti korisnika.

Zakonska odredba:

Članom 8. Zakona o ustanovama socijalne zaštite Federacije BiH (Službene novine F BiH broj: 64/22) utvrđeno je;

(Zdravstvena njega)

(1) Zdravstvena njega, u smislu ovoga zakona, je skup stručnih medicinsko-tehničkih i terapeutskih postupaka, mјera i aktivnosti usmjerenih na praćenje opšteg zdravstvenog stanja, odnosno posmatranje i evidentiranje opšteg izgleda, funkcionalnosti, promjena ponašanja i drugih pokazatelja zdravstvenih poteškoća smještenih korisnika s ciljem obezbjedenja zaštite njihovog zdravlja, kao i njihovog fizičkog i duševnog oporavka s posebnim naglaskom na ishranu, održavanje lične higijene, podjelu i kontrolu uzimanja propisane terapije, provođenje zdravstvenog odgoja, te savjetodavni rad i podrška korisniku i članovima njegove porodice.

(2) Prilikom pružanja zdravstvene njegе i zadovoljavanja higijenskih potreba smještenih korisnika vodit će se računa o njihovom reproduktivnom zdravlju i specifičnim potrebama u skladu s njihovim spolom.

(3) U skladu s vrstom smještaja i stepenom potrebne podrške korisniku iz člana 6. ovoga zakona, federalne ustanove socijalne zaštite dužne su, putem unutrašnje organizacije, obezbijediti smještenim korisnicima zdravstvenu njegu iz stava (2) ovoga člana.

(4) Federalni ministar zdravstva će propisati minimalne standarde, odnosno opšte i posebne uslove koje moraju ispunjavati federalne ustanove socijalne zaštite u pogledu prostora, opreme i kadra za pružanje usluge zdravstvene njegе, a prema djelatnosti federalnih ustanova socijalne zaštite za koju su registrovane.

Član 9.

(Zdravstvena zaštita)

(1) Zdravstvena zaštita, u smislu ovoga zakona, obavlja se u skladu s propisima o zdravstvenoj zaštiti i propisima o zdravstvenom osiguranju, te obuhvata pružanje usluga i provođenje aktivnosti za očuvanje i unapređenje zdravlja, sprečavanje i rano otkrivanje bolesti, kao i blagovremeno liječenje i rehabilitaciju.

(2) Federalne ustanove socijalne zaštite dužne su svojim korisnicima omogućiti i organizovati pristup primarnoj zdravstvenoj zaštiti, i to putem ugovaranja s nadležnim domom zdravlja, odnosno privatnim zdravstvenim radnikom i nadležnim zavodom zdravstvenog osiguranja.

(3) Za korisnike federalnih ustanova socijalne zaštite čije prebivalište nije u mjestu sjedišta ovih ustanova, primarna zdravstvena zaštita se organizuje u skladu s pojedinačnim ugovorima doma zdravlja koji se nalazi u mjestu sjedišta federalne ustanove socijalne zaštite i nadležnih zavoda zdravstvenog osiguranja kantona.

(4) Federalne ustanove socijalne zaštite dužne su svojim korisnicima organizovati sekundarnu i tercijarnu zdravstvenu zaštitu, i to putem ugovaranja s nadležnim zavodom zdravstvenog osiguranja za specijalističke usluge u zdravstvenim ustanovama.

(5) Ugovaranja iz st. (3) i (4) ovoga člana federalne ustanove socijalne zaštite provode u skladu s propisima o zdravstvenom osiguranju i propisima o javnim nabavkama.

Podrška osnivača je neohodna u slijedećim segmentima;

-Za sanaciju zateženog lošeg stanja akumuliranog u poslijeratnom periodu u ovoj ustanovi neophodno je osigurati dovoljan broj odgovarajućeg stručnog kadra i riješiti problem zbrinjavanja većeg broja nekvalificiranog kadra primljenog u ranijem periodu kroz stihjsko upošljavanje, a što je i svojim aktima prethodna Vlada i resorno ministarstvo dostavilo novom menadžmentu tokom 2021. i 2022.godine. Navedenu konstataciju kao jedan od najvećih i najopasnijih problema u ovoj ustanovi istakla je i tužiteljica Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo u završnim riječima u jednom od aktualnih krivičnih postupaka. (Potrebno novo realnije normiranje kroz Zakon o radu i podzakonske akte).

-Slijedeći problem čije rješavanje je pokrenuto je sanacija postojećih objekata i infrastrukture te opremanje istih sadržajima za kvalitetno sprovođenja programa sposobljavanja korisnika koji imaju određeni nivo preostalih sposobnosti, te osiguravanje kvalitetnijih prostornih uslova za pružanje njegove najtežim kategorijama korisnika sa teškom mentalnom retardacijom i teško pokretnih ili nepokretnih korisnika. (Osigurati dodatna finansijska sredstva za podršku poslovanju i kapitalne investicije).

-Osiguravanje sigurnog načina poslovanja ustanove na način da plaćanje usluga za smještaj korisnika ne zavisi od raspoloženja, volje ili empatije naručilaca usluga koji smještaju korisnike u ovu ustanovu. Dakle potrebno je osigurati manje rizičan sistem poslovanja ove ustanove a što je konstatacija i nezavisnih revizora u svojim godišnjim izvještajima o poslovanju ustanove. (Utvrđivanje stvarne cijene smještaja ove kategorije korisnika.

3. U prethodnom periodu, tokom 2019/20 godine, pokrenuti su određeni krivični postupci od strane Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo prema više osoba. Navedeni postupci su u toku i vode se kod nadležnog suda u Sarajevu. Predstavnici ustanove se od strane pravosudnih organa povremeno pozivaju za dostavljanje određene dokumentacije ili svjedočenja po određenim pitanjima.

4. Prethodno smo naveli da Ustanova Pazarić nije zdravstvena ustanova, ne bavi se liječenjem korisnika, ne uspostavlja dijagnoze korisnicima niti utvrđuje uzroke smrti korisnika.

Vezano za konkretno pitanje a povodom plasiranja informacija od strane novinara All Jazeera Balkans Zavod za javno zdravstvo F BiH je svojim aktom broj: S 02-02-1-1701-2/23 od 28.08.2023.godine je dostavio sljedeću informaciju:

„Nakon provjere prijava svih slučajeva smrti od tuberkuloze iz 2021.godine koje je zaprimio ZZJZ FBiH , od tri zaprimljene prijave smrti , niti jedna se nije mogla povezati sa JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić“.

Novinar All Jazeera Balkans je vijest o postojanju tuberkuloze bombastično plasirala na temelju informacije dobijene od radnika koje su snimljene maskirane u „čaršaf“, a koje su po zanimanju građevinski tehničar i stomatološka sestra, i prema kojima su ranije pokrenuti disciplinski i drugi postupci zbog kršenja zakona, odluka direktora te neprimjerenog ponašanja prema korisniku. Ovdje se radi o dugogodišnjoj uspostavljenoj praksi plasiranja informacija, neistina ili poluistina od strane pojedinaca i grupe srodnika zaposlenih u ovoj ustanovi koji nisu zakonom ili podzakonskim aktima ovlašteni za davanje informacija niti su profesionalno kompetentni. Radi se o pokušaju sprječavanja ili onemogućavanja rukovodstva za nastavak prethodno pokrenutih pravnih radnji na sankcionisanju kršenja zakona i odluka direktora.

Od ove ustanove se na neprimjeren način tražilo komentarisanje medijskih objava o dijagnozama, korisnika, njihovom liječenju i uzrocima smrti iako Ustanova Pazarić nije zdravstvena ustanova, ne bavi se liječenjem korisnika, ne uspostavlja dijagnoze korisnicima niti utvrđuje uzroke smrti korisnika.

Sa druge strane rukovodstvo ne može javno iznositi bilo kakve informacije suprotne članu 32. Zakona o ustanovama socijalne zaštite F BiH.

Članom 32. Zakona o ustanovama socijalne zaštite Federacije BiH (Službene novine F BiH broj: 64/22) utvrđeno je;

Član 32

(Pravo na privatnost i povjerljivost ličnih podataka)

(1) U obavljanju svoje propisane djelatnosti, federalne ustanove socijalne zaštite, odnosno njihovi zaposlenici dužni su poštivati pravo na privatnost i povjerljivost ličnih podataka smještenih lica uz poduzimanje svih tehničkih i organizacionih mjera na zaštiti podataka koji se odnose na identitet smještenih lica i zaštitu ličnih podataka.

(2) U povjerljive podatke iz stava (1) ovoga člana ubrajaju se:

- a) podatak da korisnik koristi uslugu;
- b) vrsta prava ili usluge pružene pojedinom korisniku;
- c) ime, adresa i drugi lični i identifikacijski podaci o korisniku;
- d) podaci koji se nalaze u zahtjevu korisnika;
- e) informacije koje sam korisnik saopštava o sebi;
- f) informacije koje druga lica saopštavaju o korisniku;
- g) podaci dobijeni u vezi korisnika tokom pružanja usluge;
- h) procjene, nalazi, profesionalni stav ili mišljenje pružatelja usluge o korisniku;
- i) podaci koji se nalaze u izvještajima zdravstvenih ustanova za korisnika;
- j) informacije o korisniku kao što su: fotografije korisnika, crteži napravljeni od strane korisnika tokom procesa pružanja usluge, svojeručno pisane izjave ili komentari i primjedbe korisnika, pisane bilješke pružatelja usluge ili korisnika, audio i video snimci sačinjeni u vezi s korištenjem usluge i drugo;
- k) sadržaj prepiske s drugim ustanovama ili organizacijama, ukoliko ta prepiska sadrži informacije o korisniku ili drugim licima koja su s njim povezana.

Naprijed smo naveli da se korisnici u Ustanovu Pazarić kao ustanovu socijalne zaštite smještaju iz razloga što se nalaze u stanju socijalne potrebe, a ne zato što su bolesne osobe.

Međutim, većina korisnika pored što se nalaze u stanju socijalne potrebe su i bolesne osobe čije liječenje je završeno u zdravstvenim ustanovama, a iz nekog razloga ne postoji mogućnost njihovog zbrinjavanja u porodici, pa su odlukom centra za socijalni rad smješteni u ovu ustanovu. Pored primarnih oboljenja korisnici Ustanove Pazarić često imaju različite bolesti od karcinoma, do bolesti srca, jetre, pluća, bubrega, i sl.

Niko ne može isključiti postojanje infektivnih bolesti, ili bilo koje druge bolesti kod korisnika smještenih u ovu ustanovu pa i tuberkuloze.

U takvim slučajevima korisnici se upućuju na liječenje u zdravstvene ustanove kao što je to slučaj i u svim drugim ustanovama socijalne zaštite.

U slučajevima utvrđivanja postojanja infektivnih bolesti pa i tuberkuloze Ustanova Pazarić će postupati prema uputama zdravstvenih ustanova gdje se zdravstveno zbrinjavaju korisnici odnosno Zavoda za javno zdravstvo, što je u skladu sa propisima.

Dakle, rizik postojanja ili obolijevanja od bilo koje bolesti kod naših korisnika uvijek postoji. Nažalost naši korisnici spadaju u kategoriju stanovništva koja je najizloženija riziku od obolijevanja od različitih bolesti zbog čega je njihov životni vijek znatno kraći u odnosu na opću populaciju stanovništva.

Poseban problem kod naših korisnika je što veliki broj njih nije u mogućnosti niti reći da imaju neki zdravstveni problem jer ne mogu govoriti ili dolaze iz kategorije teške mentalne retardacije koji zbog svog psihofizičkog stanja ne mogu ukazati radnicima na postojanje nekog zdravstvenog problema, boli i sl. Naprijed navedeno zahtjeva od radnika dodatni napor i sposobljenost po pitanju rada sa ovom kategorijom korisnika.

Velika većina radnika su zaista časne osobe koje rade izuzetno teške i odgovorne poslove.

5. Radnice koje su ustupile snimak Novinaru All Jazeera Balkans su iste radnice koje su prethodno govorile o tuberkulozi. Isti su i razlozi zašto to rade. Isti je i cilj koji se želi postići a to je zaustavljanje pokrenutih raščišćavanja sa brojnim zatečenim nezakonitostima.

Više desetina istraga i sudskih postupaka je u toku a ova ustanova je preduzela niz pravnih radnji radi sprječavanja nezakonitosti od finansijskih malverzacija do lošeg postupanja pojedinaca prema korisnicima.

-Procedure prijavljivanja nedozvoljenog postupanja prema korisnicima su jasno propisane i one su obaveza i odgovornost svakog radnika ove ustanove. Prethodno smo citirali i član 32. Zakona o ustanovama socijalne zaštite FBiH koji jasno propisuje obaveze po ovom pitanju.

Ustanova je dakle pokrenula i prije poslednjih nemilih dešavanja disciplinske i krivične postupke koji su u toku.

-Obaveza menadžmenta je prije svega da štiti korisnike, osigurava provođenje zakona, podzakonskih akata i odluka rukovodstva. Prava radnika ali i obaveze i odgovornosti su također propisani zakonom i podzakonskim aktima. Prava radnika se mogu štiti isključivo pravnim sredstvima i od strane nadležnih organa. Smatramo da se u ovom slučaju radilo o grubom kršenju propisa od strane radnika.

6. U Ustanovi je formirana Sindikalna organizacija u sastavu granskog sindikata državnih službenika i namještenika u organima državne službe, sudskoj vlasti i javnim ustanovama u F BiH.

Sindikalna organizacija je samostalna u radu, upoznata je sa donošenjem akata poslodavca na koje prema zakonu trebaju konsultacije sa sindikatom. U više navrata su pozivali direktora na sastanke i inicirali donošenje nekih odluka po pitanju ostvarivanja prava radnika. Tako je tokom 2022.godine u dva navrata izvršeno povećanje plaća radnicima, isplaćena jednokratna novčana pomoć od 200,00 KM za Dan nezavisnosti i 8. Mart,. Svim radnicima ustanove u mjesecu oktobru 2022.godine isplaćena je jednokratna pomoć u iznosu od 1.000,00 KM - ovo pravo radnika je jedino omogućeno u ovoj ustanovi socijalne zaštite na području F BiH. I 2023.godine povodom Vjerskih blagdana svim radnicima je isplaćen iznos od 250,00 KM.

Bez obzira na navedeno, stav ovog menadžmenta kao i resornog ministarstva je da se moraju iznaći nove mogućnosti da se radnicima zaposlenim u ovoj ustanovi i dalje popravlja materijalni položaj jer se radi o izuzetno teškim i napornim poslovima, kao i teškim uslovima rada.

U konkretnom slučaju poslednjih dešavanja u ovoj ustanovi Sindikalna organizacija se pismeno ogradiла od postupanja nekoliko radnika, te je od Upravnog odbora i direktora zatražila zaštitu većine časnih i marljivih radnika koji su u kontinuitetu izloženi neugodnostima i etiketiranju javnosti.

7. Obzirom da cijenimo i pratimo Vaš rad u Predstavničkom domu Parlamenta F BiH teško nam je pala vaša objava na društvenim mrežama pretpostavljamo nastala na temelju informacija Al Jazeera Balkans, a bez prethodnih zvaničnih informacija ustanove.

U ovoj informaciji smo predstavili samo mali dio informacija koje smijemo javno prezentirati Vam na ovaj način.

Zbog toga bi nas radovala Vaša skora posjeta ovoj ustanovi gdje bi se na licu mjesta uvjerili u jedno sasvim drugačije stanje od onog prikazanog.

U prilogu ovog dopisa pored odgovora na postavljena pitanja predstavljamo Vam i kraću informaciju o preduzetim mjerama na sanaciji zatečenog stanja u prethodne dvije godine koji se odvijao u tri faze;

- **Sanacija poslovanja** (vraćanje zatečenih dugova cca 900,000.00 KM dugovanja prema dobavljačima, prema Vladi Federacije BiH za nenamjenski utrošena sredstva iz prethodnog perioda i neisplaćene obaveze prema radnicima iz radnog odnosa.

U isto vrijeme zatečena su višegodišnja akumulirana potraživanja Zavoda prema naručiocima usluga u iznosu većem od 1.000.000.00 KM . Preduzete su različite mjere naplate potraživanja od pregovaranja, vansudskih nagodbi te kao krajnja mjera i utuženja dužnika.

U procentu oko 90% uspjeli smo naplatiti naša potraživanja iz kojih smo servisirali gore navedene obaveze po osnovu dugovanja Zavoda.

Zavod na kraju 2022.godine nema aktivnih dugovanja prema dobavljačima niti prema radnicima i svoje obaveze servisira uredno i blagovremeno na mjesecnom nivou.

Stanje potraživanja Zavod Pazarić od naručilaca usluga na dan 31.12.2022.godine iznosi 616.765,55 KM od čega cca 450.000,00 KM je iznos decembarske fakture usluga koja se uplaćuje narednog mjeseca. Dakle cca manje od 170.000,00 KM je realno potraživanje Zavoda Pazarić prema naručiocima usluga i to za potraživanja u trajanju dužem od jednog mjeseca što je značajno dobar rezultat preduzetih mjera stabilizacije poslovanja.

U dva navrata tokom 2022.godine predložena je i od strane resornog ministarstva odobrena korekcija cijena usluga smještaja koje prethodno nisu mijenjane čak od 2013.godine.

Prema nalogu Upravnog odbora, a zbog teškog stanja na tržištu i stalnih promjena cijena izvršena je dodatna nabavka prehrambenih proizvoda koji nisu ograničeni rokom trajanja tako da su osigurane zalihe osnovnih prehrambenih proizvoda za dva do tri mjeseca.

Također prema nalogu Upravnog odbora izvršena je i nabavka Peleta za zagrijavanje objekata Zavoda u većim količinima tako da trenutne zalihe osiguravaju potrebe Zavoda i za dio naredne grejne sezone.

Ukupan bilans uspjeha za 2022.godinu iznosi + 404.692,00 KM. Finansijski plan za 2023.godinu je uvečan sa 6.214.377,00 KM za 2022 godinu na 7.463.577,00 za 2023.godinu što predstavlja uvečanje za više od 1.200.000,00 KM.

Iz navedenih sredstava je planirano je dodatno korigovanje plaća radnicima, dodatno zapošljavanje stručnih radnika prema trenutnim potrebama u odnosu na broj i strukturu korisnika kao i dodatnu nabavku opreme.

Infrastruktura i kadroviranje:

Krajem 2022.godine iz sredstava UNDP i Federalnog ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša izvršeno je utopljavanje paviljona 2, 3, 4 i 5 što će značajno smanjiti potrošnju energenata a temperaturu prostorija u kojima borave najmladi korisnici Zavoda učiniti stabilnijom. Paralelno sa navedenim Zavod je iz vlastitih sredstava izvršio i sanaciju dijela dotrajalog toplovoda uslijed čega su smanjeni gubitci toplotne energije a samim tim i potrošnja.

Osigurana je donacija turskog Crvenog polujeseca u zamjeni dotrajalog plinskog kotla za kuhinju većeg kapaciteta u odnosu na raniji kotao, čime je otklonjen problem u blagovremenoj isporuci obroka za korisnike (cca 1100 obroka dnevno).

Iz vlasitih sredstava Zavoda izvršen je priključak na gradsku kanalizacionu mrežu naselja Ramići I i Ramići II (u toku završni radovi) ukupno sedam objekata u kojima boravi oko 80 korisnika Zavoda. To je jedan od višegodišnjih problema Zavoda koji nije bio riješen a zbog kojeg je Zavod imao ogromne probleme oticanja fekalnih voda na javne i privatne površine, stalne prijave nadležnim inspekcijama, a da ne govorimo o ogromnom riziku od infektivnih zaraza i bolesti korisnika. Dakle ovaj problem je uspješno okončan.

Pored navedenog u pregovorima smo sa Općinom Hadžići koja bi trebala i naselje Resnik priključiti na kanalizacionu mrežu što izuskuje finansijska sredstva u iznosu od nekoliko stotina hiljada maraka. Očekujemo povoljan ishod rješavanja ovog problema u 2023.godini.

Izvršeno je opremanje Fizioterapeutskih kabinet savremenom opremom za Fizioterapiju putem donatorskih sredstava Općine Centar Sarajevo i Općine Novo Sarajevo, te je izvršen prijem još jednog fizioterapeuta u stalni radni odnos.

Izvršeno je opremanje Dnevnog boravka paviljona III donatorskim sredstvima Općine Stari Grad Sarajevo.

Gradonačelnica Sarajeva je osigurala značajnu donaciju u iznosu od 60.000,00 KM za nabavku sanitetskog vozila a isti iznos je osigurao i Zavod Pazarić iz vlasitih sredstava. Nabavka sanitetskog vozila sa pratećom opremom u ukupnom iznosu od 120.000,00 KM je izvršena, te smo sada u

mogućnosti naše korisnike prevoziti do zdravstvenih ustanova na siguran i dostojanstveniji način.
(Ranije se za ovu namjenu koristilo dotrajalo i ručno prepravljano kombi teretno vozilo).

Federalno ministarstvo rada i socijalne politike je odobrilo i doznačilo na račun Zavoda iznos od 549.573,31 KM za realizaciju sanacije svih kupatila koja su okupirala pažnju javnosti prethodnih godina u prostoru Centra za osposobljavanje kao i prostoru koji koriste medicinski tehničari Zavoda. Svi radovi su u fazi prijema od strane nadzornog organa.

Pored navedenog osigurana su i sredstva za zamjenu dotrajale stolarije u prizemlju te ugradnju nove unutrašnje i vanjske stolarije na nadograđenom dijelu objekta Centra za osposobljavanje. Prethodno su pribavljene i sve građevinske dozvole iz sredstava Zavoda Pazarić. Također osigurana su sredstva i izvršena je nabavka 4 profesionalne perilice i jedna sušilica za vešeraj.

Osigurana su sredstva i izvršena je nabavka nove rashladne komore za duboko zamrzavanje mesa .

Kantonalno Ministarstvo rada i socijalne politike je krajem 2022.godine odobrilo sredstva u iznosu od cca 53.000,00 KM za izgradnju i opremanje Parka za najmlađe korisnike Zavoda -III Paviljon, opremanje i arhitektonsko prilagođavanje terasa Paviljona VI i VII za najteže nepokretne korisnike te nabavku didaktičke opreme za defektološki kabinet i inkluzivnu učionicu. Navedeni projekat je u potpunosti realiziran.

Putem donatorskih sredstava donatora iz Njemačke izvršena je nabavka savremenog Beringerovog aparata za Logopedski tretman a izvršen je i prijem jednog Logopeda u stalni radni odnos, te smo osigurali i vrlo kvalitetan ovaj vid pružanja usluga.

Svi korisnici usluga Zavoda Pazarić su smješteni u stambene jedinice na tri lokacije. Smještaj je u skladu sa trenutno važećim Standarima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite.

Na smještaju u Zavodu Pazarić trenutno se nalazi 341 korisnik. Što je više za 5 korisnika u odnosu na planirani broj od 335.

Razlog prijema većeg broja korisnika od planiranog je ogroman broj zahtjeva Centara za socijalni rad u Federaciji BiH za smještaj. Oko 30 zahtjeva nije moguće odobriti zbog nedostatka kapaciteta Zavoda Pazarić.

Sedamdeset korisnika je smješteno u stambene jedinice po sistemu stanovanja uz podršku, a još četrdeset korisnika prolazi pripremu za ovaj oblik stanovanja kroz pripremni porodični oblik stanovanja. Oba navedena oblika smještaja su opremljeni malim porodičnim mašinama i priručnim kuhinjama i svim potrebnim kućanskim aparatima.

Svi korisnici koji u skladu sa procjenom stručnih radnika mogu da učestvuju radnookupacionim aktivnostima i radioničkom tretmanu, u istom i učestvuju.

Rezultat rada stručnog osoblja su između ostalog brojni porizvodi koji izadu iz radionica, zlatne medalje i pehari sa različitih sportskih takmičenja, kako državnih tako i regionalnih, školske diplome djece koja tokom cijele školske godine pohađaju više školskih ustanova (redovna osnovna škola, zavodi za obrazovanje i odgoj djece s poteškoćama uravuju, Centar za slušnu i govornu rehabilitaciju, Centar za slijepu i slabovidnu djecu).

Oko 180 korisnika pohađa radionički tretman, 27 djece upisano je i pohađa školu (2020.godine niti jedan korisnik nije bio uključen u sistem obrazovanja), 56 korisnika je nepokretno ili teško pokretno. Svi korisnici po smještaju u ustanovu dobiju uslugu i psihosocijalne podrške, rehabilitacije, resocijalizacije u skladu sa procjenama stručnih radnika i u saradnji sa porodicama i centrima za socijalni rad.

Tokom 2023.godine jedna korisnica je upućena na olimpijadu za osobe sa posebnim potrebama koja se organizirala u Berlinu-republika Njemačka, gdje je na sportskom takmičenju osvojila zlatnu medalju.

Tokom 2023. godine jedna korisnica je upućena na olimpijadu za osobe sa posebnim potrebama koja se organizirala u Berlinu-republika Njemačka, gdje je na sportskom takmičenju osvojila zlatnu medalju.

Tokom 2023. godine 54 korisnika koji su zbog svoga psihofizičkog stanja to mogli su upućeni na ljetovanje u Hotel Zenit u Neumu i grad Bar, Republika Crna Gora.

Tokom 2023. godine svi korisnici za koje smo dobili saglasnost zdravstvene ustanove, organa starateljstva ili srodnika su upućeni na višednevni tretman u banjsko lječilište Reumal u Fojnici.

Tokom 2023. godine za sve nepokretnе korisnike ustanove izvršena je nabavka savremenih medicinskih antidekubitalnih dušeka kako bi se dodatno preveniralo nastajanje dekubitisa.

Po prvi put se od 2023. godine u uspostavljanje i provođenje programa obrazovanja i ospozobljavanja kao i planiranom materijalnom podrškom uključuju nadležna ministarstva obrazovanja.

Naprijed navedeno je samo jedan dio poduzetih i provedenih aktivnosti jer, bez imalo skromnosti, zaista bi bilo malo vremena da se prikaže sve ono što se čini i planira činiti uvjek vodenim ciljem očuvanja i zaštite najboljeg interesa naših korisnika i sigurnih uvjeta rada naših radnika.

U konačnici, napominjemo da broj stručnog kadra zbog sve složenijeg obima poslova, strukture korisnika kao i proširenja programa i usluga koje želimo uspostaviti moramo i dalje značajno jačati, za šta očekujemo podršku osnivača.

S poštovanjem

Dostaviti:

- Naslovu,
- a/a.

DIREKTOR

Mur
mr.sc. Samir Suljagić, dipl.scr

**PREDsjEDNICA
NADZORNOG ODBORA**
Anela Čović
mt, Anela Čović, dipl.scr.

